Ч. 258. Субота 16 (29) падолиста 1902. Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с

Вісти політичні.

(До ситуациї. — Справа запомоги для потерпівших від нещасть елементарних. — З палати послів. — Росия а Македонія)

Після вістий віденьских ґазет, нині, в пятницю, не буде засіданя палати послів, позаяк клюби німецкі хотять перевести дискусию над предложенями комітету, вибраного для виготовленя справи порозуміня з Чехами. Предложеня ті мали бути вчера ухвалені. Опісля відбуде ся засідане всіх німецких послів з Чехії. В суботу відбуде ся конференция зі Всенімцями, котрим посли німецкі предложать свої ухвали, а потім Всенімці зберуть ся на нараду, щоби означити своє становище до тих ухвал. — До Politik доносять з Відня, що в середу по полудни репрезентанти консервативної шляхти: ґр. Сільва-Тарука і кн. Шварценберґ відбули на запрошенє конференцию з п. Президентом міністрів, дром Кербером.

Комісия запомогова палати послів у Відни приняла без зміни предложенє правительства в справі ухваленя кредиту 3,900.000 К. на запомоги для сторін потерпівших від нещасть елементарних. В виду того, що з многих сторін висказано бажанє, щоби кредит той підвисшити, заявив заступник правительства, шеф секциї Рожа, що правительство має надію, що згаданий повисше кредит вистане до поданя успішної помочи населеню. Наколи би однакож той кредит показав ся недостаточним, то правительство не буде тогди ставити трудностий, щоби в дорозі законодайній ухвалити дальші средства на ту ціль.

На вчерашнім засіданю палати послів п. Міністер скарбу предложив проєкт закона о знесеню кавций служебних для урядників державних. Закон той має увійти в житє в три роки по єго ухваленю. — Відтак відчитано внесеня і інтерпеляциї: Внесенє пос. Офнера і товаришів, жадаюче, щоби вже з 21 роком житя слідувала повнолітність і жадаюче управильненя правних відносин малолітних. Інтерпеляцию Сильвестра і тов. в справі занадто повільного залагоджуваня справ в Трибуналі адміністрацийнім, де они залягають цілими роками. Інтерпеляцию Клєвайна в справі послідного ореченя трибуналу адміністрацийного о концесиях аптикарских.

Опісля приступила палата до наради над пильним внесенєм пос. Фідлєра і товаришів в справі приниманя вкладок ощадности на книжочки задаткові кас задаткових на основі закона з 1872 р. Внескодавець Фідлєр доказував, що в інтересі свобідного розвою повітових кас задаткових треба сю справу управильнити. Бесідник пригадав, що аж в 1896 р. вкладки виплачувано кождому, хто лиш зголосив ся з книжочкою вкладковою. Дня 7 падолиста міністерство справ внутрішних видало нове розпорядженє для властий всіх країв коронних з виїмкою Галичини. Бесідник не знає, длячого галицке намістництво винято з під того розпорядженя, котре завело нові приписи що до видаваня вкладок. Правительство само признало опісля невідповідність декотрих постанов того розпорядженя і взяло єго назад. Бесідник домагає ся отже управильненя сеї справи.

Опісля на внесенє пос. Брзорада палата ухвалила приступити до наради над предложенєм правительства в справі уділеня запомоги сторонам потерпівшим від нещасть елементарних. Штайнер радив ухвалити предложенє, котре визначує 3,900.000 К. Ваґнер жадав піднесеня запомоги до 5 міліонів. Репрезентант правительства спротивив ся тому. По короткій дискусиї відкинено внесенє Ваґнера а принято предложенє правительства в другім і третім читаню. На тім закінчило ся засіданє а слідуюче назначено на второк.

Росия поволи, але постійно приготовляє для себе ґрунт в Македонії звістним з давен давна способом. Урядова і неурядова Росия, як давнійше, так і тепер доповняють себе взаїмно, і так роблять політику на два боки, але в одній цїли. Благотворительний комітет в Петербурзі вислав сими днями для македоньских втікачів 10.000 рублів на руки российских консулятів в Софії і Призрені, а „Нов. Время“ в дописи з Софії ось як тепер приготовляє публичне мнінє в Росиї і Европі: „Коли Ев-

ЗВОРОТНИКАР.

(З німецкого — Петра Розеґґера)

Бернгард сидів перед судейскою лавою. Єму позволено усісти, бо обжалованє, переслуханє сьвідків і оборона тревали довго. В авдиториї опорожнили ся поодинокі ряди, бо сего дня ледви чи прийде до засуду. Многі з присяжних заглядали вже до годинників.

Тоді сказав президент: „Бернард Штелінґер! Можете тепер говорити, як що маєте“.

Зацікавленє віджило, і в сали запанувало велике дожиданє. Але обжалований говорив тихо, збентежено, незручно. Коли і де в сьвіті мав він промову! І о таким страшенно поважнім предметі!

Президент перервав єго запуганє гиканє і сказав приязно: „Надумайте ся! Говоріть як до давного знакомого, котрому хочете всьо розказати, як то було. Можете наперед відітхнути....

— Дякую, ні! — видусив обжалований. — Добрячі слова судиї ще більше єго зворушили.

— Я хочу говорити, богато говорити! — сказав. — Що стало ся, панове вже знають. Та зі мною, певно, инакше, богато мені не поможе, як ще що скажу.

— Скажіть, що маєте на серци, — мовив президент. — І тепер обжалований затяв ся і станув цілком тихо. Не знав, де і як зачинати.

— Ви були передтим у родичів в Ретенбах? — помагав судия.

— Ні. А так. Ніби від давна, — сказав обжалуваний. — Від войска ніколи. Як я мусів до войска.

— Отже від 22-го року житя ви не були більше дома.

— Що то не заводила (плакала) мама, тоді, як мусів йти, — говорив обжалований. — Був вже свобіднійший. — Тато казали, зажурені і сумні, казали они, їх виховуй, а потім тобі заберуть. А я сказав: Татуню, прийде час, верну до дому. Ти не вернеш ніколи! сказали мама, чую їх ще нині! як стояли коло скрині, хустина на очах: Ти не прийдеш ніколи, Гартку!....

— Отже ви вернули щасливий з войска?

Обжалований захитав головою. — До дому ніколи! — І потім говорив дальше. — Богато я видів на сьвіті. Трохи навчив ся. І погадав: Ти не потребуєш більше бути хлопом. Дома всьо задовженє. І страх вкучний гріб, той Ретенбах. Тепер би тобі щось ліпшого, при колії або де. А потім.... прошу, я.... я.... більше не буду говорити....

— Зрікаєте ся слова?

— Я не знаю, то буде розумнійше.... — він глянув нерішучо на оборонця. Сей кивнув єму, щоби говорив дальше.

Обжалований поступив несьміло крок наперед. Присяжні приложили руки до ух, щоби щось розуміти.

— Говорили мені татуньо, — мовив дальше, — маю конче вернути ся. Вони вже не молоді і не можуть так нічого робити в господарстві. Наймитів годі більше дістати а робота тяжка. Оно-б правда собі забрати ся, але до житя було. Тоді я відповів, кождий чоловік робить, якби то єму ліпше. З хлопским житєм вже нема що, всюди ліпше, ніж у хлопа. Вже подвірє мали продати. Тимчасом я оглянув ся за службою на колії, котру пізнійше я и дістав....

— Як довго були ви будником?

— То вже написане. Пять літ. Потім я став зворотникарем у Вальцінґ. Там два роки і сім місяців.

— А ваші родичі?

— Моя мама, они раз мене відвідали. Бо они лишили ся наніч в моїй комнаті і не могли спати і виділи службу, кажуть: Гартку, що ти таке можеш витримати! За всьо відповідай і цілі ночи без спокою! — На мамину бесіду я нераз спогадую. Дома мав бись десять разів лекше, кажуть, бодай в ночи спав бись. Мамуню, сказав я, до всього треба привикнути, а вже певно ще веселійше при колії, ніж там у вас, у хлопів. — Ну, як тобі подобає ся, сказали, не хочу твому щастю стояти на дорозі. Тілько щади, гляди, щобись собі трохи поміг. — Є пенсия! кажу. Як мама від-

ропа — каже ся в згаданій дописи — не заведе сеї зими порядку в Македонії, то слідуюче літо принесе нехибно катастрофу в тім краю. Маємо позитивні вісти, що внутрішна орґанізация македоньска має намір оголосити в літі загальне повстане. Розходить ся тепер о то, чи Болгари схотять придивляти ся тому спокійно. Маємо докази припускати, що так не буде. В Болгариї перебуває 200.000 македоньских еміґрантів. Суть то по найбільшій части люди неспокійні, бажаючі мести, котрі полишили в Македониї хати, свояків і родини та при першій ліпшій нагоді готові бити Турків. О середновічних відносинах і загальнім браку безпечности в краю не згадуємо, бо то річи загально звістні. Право кулака єсть там законом. Повтаряємо: еміґранти ті суть бурливим, неспокійним елементом. Дипльомати, котрі повірять мирним увіреням болгарского правительства, будуть дуже наівні. В Софиї глядять в будучність песимістично. А преці легко було завести лад в Македонії. Вистало би було іменувати ґубернатора християнина і позволити єму з орґанізувати край на основі берлиньского договора і реформ, які мусять бути переведені.

Новинки.

Львів дня 28 го падолиста 1902

— **Іменованя.** П. Намістник яко президент ц. к. краєвої Дирекциї скарбової іменував официяла митового, Еміля Перого старшим официялом митовим в IX. клясі ранґи; контролюючого асистента митового Кароля Сїнчака і асистента митового Топпечера официялами митовими в X клясї ранґи; провізоричного асистента митового Алексія Матияшевского і практикантів митових Івана Зволїньского і Станислава Дільца асистентами митовими в XI. клясї ранґи, практикантів митових Рудольфа Раткіго і Рудольфа Шмудермаєра контролюючими асистентами митовими в XI. клясї ранґи; наконець практиканта митового Віктора Становича провізоричним асистентом митовим. — Президия ц. к. краєвої Дирекциї скарбу іменувала асистента митового Евгенія Оркіша поборцем митовим в XI. клясї ранґи.

— **Ц. к. Дирекция почт і телеґрафів у Львові** оповіщує, що з днем 1 грудня 1902 р. відкриває почтові складниці в слїдуючих місцевостях: Урмань, бережаньского повіта; Війтова, горлицкого пов.: Почолтовці і Серша, хшанівского пов.: Хохолїв, новоторгского пов.: Щава, лиманівского пов.; Кіньско і Видрна, березівского пов.; Міхотин, тарнобжеского пов.; Лукавець, тїшанівского пов.; Фельдбах, яворівского пов.; Пшитковці і Зебжидовиці, вадовицкого пов.: Кшенціна, підгужского пов.; Серники долїшні, рогатиньского пов.: Люшовиці, дубровского пов.; Підгайчики, коломийского пов; Замійска і Кульчиці, самбірского пов.

Дня 1 сїчня 1903 входить в виключне ужите наклад нових блянкетів переказових також адресів переказових получених з переказами (для пересилок за побранем). Давні блянкети вимінити можна на нові найдальше до дня 15 сїчня 1903.

З днем 1 грудня 1902 заводить ся служба листового сїльского при ц к урядах почтових в Леньчах, в Андрихові, в Тартакові для місцевостий Тартаків село. Тартаковець, Спасів і Первятичі і в Торскім для місцевостий Бересток, Гінківці, Хартанівці і Угринківці.

— **Закупно тютюну** з сегорічної збірки в Галичині і Буковині буде відбувати ся від дня 1 грудня 1902 до 30 сїчня 1903 в урядах для закупна тютюну в Борщеві, Ягольници і Заболотові, а в Монастирисках від 1 до 31 грудня сего року.

— **Руска бурса реміснича і промислова** просить всїх членів рад повітових, аби зволили піддерти просьбу товариства внесену до всїх рад повітових східної Галичини. Дотепер три ради уділили бурсї субвенцию Рудки, Теребовля і Старий Самбір.

— **З нагоди інсталяцийних торжеств в Чернівцях** відсьпівали питомці учительского семинара під управою питомця Долиньского народний гимн в руській і румуньскій мові. Вечером в катедральній церкві підчас походу зі смолоскипами сьпівав масовий хор, зложений із питомцїв учительскої семинариї і учеників II. ґімназиї (котрим позволив сьпівати директор п. К. Козак) під управою питомця К. Томоруга. Від коли директором учительскої семинариї став п. Кушпірюк, а провід хору взяв в свої руки катихит Емануїл Воробкевич, підніс ся церковний сьпів на славу того заведеня.

— **Загальні збори** філії „Просьвіти“ в Золочеві відбудуть ся дня 8 н. ст. грудня. О годині 9 відправить ся богослужене, о 10-ій зачнуть ся збори, на котрі о численну участь членів упрашає видїл філії.

— **Краєвий союз кредитовий** відносить ся з просьбою до всїх інтересеваних, що хотїли би набути землю, щоби єму донесли: кілько наміряють набути ґрунту, кілько орного поля, кілько пасовиска, а кілько лїса, за яку цїну, який капітал можуть зараз зложити, а яку би евентуально хотїли засягнути позичку на намірене купно. Інтересовані, що мають до позбутя маєтности більші або менші, зволять подавати кілько морґів поля числить посїлїсть, кілько орного поля і якої кляси, кілько пасовиска, кілько лїса, кілько жадають та які довги є до сплати і на яких условинах. Усї предложеня належить зголошувати на адресу „Краєвого Союза Кредитового“ стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, Ринок ч. 10, I. пов.

— **Огні.** Дня 21 с. м. около 1-ої години по півночи вибух в Лапшинї, повіта бережаньского огонь в хатї Клима Петровича і перекинув ся на сусїдні будинки та знищив до тла вісїм загород селяньских разом зі всїми запасами збіжа, паші і знарядами господарскими. Шкода виносить 17.750 корон і була лиш в части обезпечена. З людий не згинув нїхто та й худобу вирятувано. Причиною було то, що Клим Петрович підпалив таки свою власну хату. Єго арештовано і відставлено до суду. — Дня 10 с. м. о 4 годині рано вибухнув огонь в Черневі, повіта рогатиньского і знищив обійстя двох господарів зі всїма будинками господарскими, запасами збіжа і знарядами та наробив шкоди на 1500 корон, з чого лиш часть була обезпечена. Причиною сего нещастя була неосторожність зі сьвітлом. Один з погорільцїв хотїв молотити в стодолї збіже при сьвітлї нафтової лямпи, убив єї підчас молоченя, а горіюча нафта в одній хвили обняла снопи збіжа та й цїлу стодолу.

— **Кружок забавовий** тов. „Сокіл“ в Станиславові подає до відомости, що в суботу дня 13 грудня с. р. устроює в комнатах „Рускої Бесїди“ аматорске представлене „Дїти музи“, попереджене монольоґами і хорами. По представленю відбудуть ся андріївскі вечерниці, з дуже богатою проґрамою, на котру зложать ся віщованя долї — будуч-

---

ходили, подивили ся ще по комнатї: Місця є для богато. Як буде дуже зле в Ретенбах, то приїдемо ще до тебе. — Тай вкучно стало менї, як пішли мама. Тай погадав: чому не їдеш до дому? Она сама одна потюпала, стара женщина.

— Отже в тім часї ви ще не були жонатї? — питав судия.

— Зараз потім оженив ся. Щоби трохи було гей дома. Цїлком добре не було менї нїколи, що я покинув так родичів. Все хотїв їм раз післати гроші, та що з того. Все клопоти, а тут дїти приходять, одно за другим. Як потім прийшла слабість, що померли родичі, одно скоро по другім, то перший раз менї промовило: Зле стало ся, що ти покинув батьківский дім. Мусїв продати, тілько довгів. При колії нїколи не поступає ся вперед. Тай нїколи я не був вдоволений тою службою. А як не має ся в чім утїхи, нема й щастя.

Тодї сказав президент: „Для нас буде дуже цікаве, якби ви оповіли нам всьо докладно про той день, коли стало ся нещастє. Всьо, що ви зробили і думали?

— Високий суде! — відповів обжалований і ломив руки. — Коби я міг знати! Всьо так вигасло.... так вигасло!

— Чейже ви не спали? — вмішав ся оборонець.

— Так, я мав від 12-ої години в ночи службу.

— Отже ви були о пів до 8-ої вечером, як стало ся нещастє, девятьнайцять і пів годин без перерви в службі?

— Тепер собі пригадую, Ґерстнер пішов на весїлє до сестри. Якось то піде, кажу, зроблю за тебе.

— Хто то сей Ґерстнер?

— Но а другий стацийний сторож.

— Коли властиво припадала година зміни служби? — питав прокуратор.

— О 12-ій в полудне.

— Отже від полудня до вечера ви держали службу добровільно?

— Так, бо Ґерстнер мене просив.

— А не були ви втомлені? — питав судия.

— Вже якось видержить ся, думав я. Прецїнь не раз і не два стояв 20 годин в службі. Сим разом був трохи запаморочений, бо попередних ночий спав кепско.

— Чому спали ви кепско попередних ночий?

— Двоє дїтий менї захорувало, на шкарлятину. Жінка вже й так лежала. Встає ся і робить ся.

— Алеж се було дуже легкодушно, Штелїнґер, що ви заступили ся ще за Ґерстнера.

— Мій Боже, гадав я собі, таж се єго сестра, не всї днї будуть їй такі веселі.

— Чи того дня були ви все на двірци?

— Від пів до четвертої до шестої не має зворотникар нїчого до дїла. Тодї положив ся я трохи спати, а жінка мала збудити мене пів до шестої. Нїчого не помогло, дїти такі неспокійні. О 6-ій я вже на двірци і засьвічую лїхтарні. Тодї приходить почтовий поїзд з Райхштайн. О год. 7-ій 30 мін. вимивають ся бернтальский поїзд особовий і поспішний. Ага, тепер вже знаю: значить, поспішний спізнив ся о 15 мінут. Я уставляю зворотницю і бачу, що в горішній лїхтарни вийшло сьвітло. Вітер. Зеленої шиби не видко. Ще час, каже пан начальник і кличе одного посильщика від тягарового поїзду, що стоїть на стациї. Тимчасом блиснули вже червоні сьвітла, поспішний поїзд прибуває. Думаю: що той нинї казить ся! Єму не добре ставати в дорогу! Господи, думаю, таж зворотниця не уставлена! Кидаюсь до друка і обертаю з цїлої сили. І трясу ся на руках та ногах, що тут стане ся, і не знаю.... Боже! вже є тріск... страшний тріск.

Очи і уха закрив собі руками і зойкнув голосно.

По хвилині спитав судия: — А як було дальше?

— Дорогі панове! — відповів обжалований — більше не знаю нїчого. Цїлком темно. Тілько червоні смолоскипи, а тут виносять.... виносять....

— Що виносять?

— Ранених, умираючих, неживих. На дошках, ношах, у веретах виносять, виносять.... і далї і далї. Пошматовані як з під ножів, люди! Страшно! Страшно! Страшно!...

Опустив ся на лаву, цїле тїло здрігало ся а притім прошибаюче зойкане: „Тату! Мамо!“

Цїла саля із сотками людий була тепер тиха як трупарня. Вкінци тут і там напів здавлене хлипанє.

Врештї промовив президент:

— Успокійте ся, Штелїнґер. Більша часть ранених при божій помочи подужає. Я хотїв би лише знати, длячого ви в рішучій хвили змінили зворотницю?

— Бо так мусить бути, як переїзджає поспішний поїзд.

— Було отже в порядку. Але як ви поясните собі нещастє?

Обжалований підвів ся на вид спокійно і сказав:

— Коли мене все так питають ся! Я не знаю инакше, я не знаю. Ви кажете, я мусїв вже перед тим зворотницю уставити добре... а відтак забути... і потім в замішаню думати, що се не стало ся... і уставити фальшиво.

— Чи може так бути?

ности так гарним другиням як і другам, потім гумористичні дияльоґи, вютні сьпіви, товариські гри і забави і т. п. аж до рана. Вступ вільний для другів-Соколів як і впроваджених ними та запрошених гостий.

— Найстарший в Европі ґенерал, польний маршал-поручник на пенсиї бар. Шварц-Майлер, помер вчера у Відни в 94-ім році житя. Покійник був майже 50 літ ґенералом а 72 літ офіцiром. Ранґи своєї дослужив ся він від простого жовніра і в своїм часі при зміні залоги відбув пішки марш з торністрою на плечах зі Львова аж до Неаполя.

— Помилуване жовніра. В падолисті 1889 року застрілив в касарни в Золочеві Генрих Юліян Ганкевич, рядовий 80 п. п. Володимира Квятковского, фрайтра того самого полку, із зазда рости з причини якоїсь любки. Ганкевича засуджено насамперед на 5 літ, але пізнійше знесено вирок і засуджено за скритоубийство на 15 літ вязниці. То було в 1891 р. Сего місяця міністерство війни помилувало Ганкевича і він вернув з вязниці назад до войскової служби. Помилуване то наступило длятого, що мати Ганкевича ослїпла на віденьскій клініці на обоє очи і не мала ніякої підпори на старі літа.

— Незвичайно остра зима, яка настала тепер в цілій Европі, заставила учених шукати за єї причиною і они знайшли єї (а бодай здогадують ся єї) в тих великих пятнах, які тепер показали ся на сонци в північній єго части. Пятна ті то суть місця, де на сонци, як здає ся, відбувають ся якісь величезні вибухи, так великі, що ми ніяк не в силі їх собі уявити. Обчислено, що одно таке пятно єсть 73.000 кільометрів довге а 33 000 кільометрів широке, отже далеко більше як наша земля. Пятна ті — кажуть учені — викликують у нас переважно велике тиснене воздуха а наслідком того красну погоду, котра літом проявляє ся великою спекою, а в зимі великою студенею. Пятен таких начислено тепер на сонци шість, а скоро они зменшать ся або таки й зовсїм щезнуть, то на земли потеплїє. Метеорольоґи заповідають, що то стане ся вже в короткім часі. При сїй нагоді прийшло на гадку порівнати, яка була давнійше в сїм часі теплота і показало ся, що як раз 100 літ тому назад, в днях 23 і 29 падолиста 1802 р. була найбільша теплота 9 степенів і пів, а найменша 2 і пів степеня. Пятьдесять літ тому назад дня 8 грудня 1852 р. було у Відни навіть аж 13 степенів тепла.

— Пропавший глухонїмий. Дня 26 падолиста 1891 року привіз швець з Товстенького, гусятиньского повіта, Йосиф Кульчицкий, до Львова свого глухонїмого брата Григория, що мав бути також троха придурковатим, щоби єго помістити в Кульпарківскім заведеню. Стрітив ся тут з Омеляном Мудрицким, б. стражником маґістрацким, котрий дорадив єму, і за заплатою 6 К. навіть був помічним при уміщеню брата в закладі брата Альберта. По 11 літах приїхав тепер Йосиф Кульчицкий по свого брата до Львова, але не може єго нігде відшукати, а що найважнійше, що в записках закладу брата Альберта не мож віднайти слїду, щоби там була коли приміщена особа того імени.

— З жалю за сином зробила собі смерть Мария Ґольдгаммер, літ 59, замешкала при ул. Коперника ч. 22. Завізвана стация ратункова застала ще Ґольдгаммерову живу, але не могла вже дати її ніякої помочи, позаяк десператка напила ся квасу карболевого і так у внутрі попарила ся, що язик і їжниця страшно спухли і вже не можна було запустити зонди до жолудка і виполокати єго. Причиною самоубийства була розпука, яка взяла ся нещасливу, коли виділа, що для єї сина одинака, котрого она дуже любила, нема вже виходу. А син єї звістний у Львові фотоґраф Ґольдгаммер, занедужав був на тяжку недугу легких; стан єго погіршав ся з кождою хвилею, а коли прийшло до скону, нещаслива мати не хотіла пережити сина та напила ся отруї.

— Міліонер ворог власних дітий. В Петербурзі помер сими днями торговельник стариностий Лев Ліневич, з роду Поляк, котрий лишив не менше лиш 8 міліонів рублів маєтку, а з того $2\frac{1}{2}$ міліона рублів готовими грішми, але видідичив всї свої дїти, девятнайцятеро від двох жінок, так, що они не дістануть анї шелюга. Ліневич доробив ся того маєтку в той спосіб, що купив був в Катеринославі якусь старинну бронзову шафку за 40 рублів (100 К), а продав єї помершому вже торговельникови старинностий, Вертгаймови, в Льондонї за 800.000 франків. Ліневич записав часть своїх гроший зовсїм чужим людем а часть всїляким монастирям. Два найславнійші петербурскі адвокати підняли ся станути в обороні видідичених дітий і оспорювати завіщане міліонера.

— Елєґантні злодії петербурскі. Петербурска полиция впала на слїд ватаги злодіїв, походячих „з висших кляс суспільних“ і зачисляючих себе до так званих „золотих паничів“. Межи злодіями суть сини ґенералів, радників і инших високих достойників. Злодії допускали ся крадежі лиш у „своїх“ т. є. в кругах т. зв. висшого товариства, а робили то в ориґінальний спосіб: ходили „з візитами“. По 4 або 5 робили в якімсь домі візиту і підчас коли всї сиділи з родиною в сальонї, один закрадав ся до столової комнати, розбивав там шафку і викладав срібло та всїлякі дорожші річи. Той, що крав, був звичайно вправним, фаховим вломником, котрого другі брали з собою. В той спосіб „золоті паничі“ обікрали якогось ґр. Володимира Мєтнікова, вдову по ґенералі якусь Билящевичеву і богато инших родин.

— Померли: О. Валєриян Лукавецкий, парох в Олешкові, снятиньского деканата, станиславівскої епархії, упокоїв ся д. 15 с. м. в 64-ім році житя а в 38-ім р. сьвященьства.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 28 падолиста. Позаяк майже всї всенїмецкі посли перебувають тепер в Брік, де веде ся процес Вельфа против Шалька та нарада з ними в справі ческо-нїмецкої угоди не відбуде ся скорше аж з початком грудня. Здаєсь що они відкинуть елаборат відразу. — Коли Чехи признають, що елаборат нїмецкий надає ся до дискусиї, в такім случаю спільна конференция збере ся перед Різдвом.

Кіль 28 падолиста. Управа нїмецкої маринарки одержала телеґрафічний приказ, щоби три нїмецкі крайсери у воєннім узброєню відплили до Венецуелї.

Петербург 28 падолиста. „Руск. Інвалид“ доносить, що ґен. Ґріппенберґ іменований войсковим командантом вильненьскої ґубернії.

Париж 28 падолиста. Спроневірене в парискій асекурациї L'esperance виносить 9 міліонів франків.

Льондон 28 падолиста. „Daily Mail“ доносить, що 10.000 российского войска маширує на афґаньску границю. Российский міністер війни, що єсть тепер на інспекцийній подорожи на Кавказї, виготовив плян мобілїзациї, котрий дозваляє Росиї кинути корпус армії до країв закаспійских до десяти днів.

Ессен 28 падолиста. Вдовиця по Круппі жертвувала 3 міліони марок на каси робітничі, щоби в той спосіб почтити память свого мужа.

— Бог мене опустив! Так може бути, не знаю нїчого!

— Отже ви не знаєте, чи першого разу — затим перед сподїваним вминанєм поїздів — ви уставили зворотницю?

— Може й так зробив. Впрочім оно було-б неможливе!

— А чи не була зворотниця зіпсована? Чи не приложив хто другий до сего руки?

— Мій Боже, не знаю нїчого! — стогнав обжалований — я цілком... я цілком...

Вбивав свої пальці в чоло.

— Чи маєте ще що сказати, Штелїнґер?

— Робіть зі мною, що хочете... — се було послїдне єго слово.

Президент оповістив розправу укінченою, і присяжні удали ся на вердикт. Але незгода перенесла ся із судової салї аж до комнати присяжних.

— Що тут робити? — питали ся. — Всякий злий намір виключений. Чоловік не поганий, навіть не легкодушний. Обставини. Кождому з нас могло-б се лучити ся. Продовжене служби мусить заборонити ся. По девятнайцяти годинах праці природа домагає ся свого права. Єго нещастєм була добродушність. Він терпить страшно, він зломаний. Як можуть люди винувати такого нещасливого?

Против сего стояло: Через єго неоглядність пять членів людскости пішло до гробу, а тричи тілько лежить серед тяжких ран. Хто ще буде на зелїзницях лиш одну хвилину чути ся безпечним, якби над службовим персоналом не панувала найбільша строгість? Увільним чоловіка, то вскорі иншим в службі лучить ся знов щось „людского“. Він невинний, добре, але ті, котрих вчера поховано, були також невинні. Кождий, хто в промислї або руку припимає таку посаду, мусить знати, що то значить, і не може — коли стане ся нещастє, числити на людске милосердє. Навіть на потурапє. Людске серце скаже: Чоловік є невинний, а закон єго засудить, і обоє поступлять справедливо.

Присяжні оповістили до питаня вини переважаюче „так“.

Судиї засудили зворотникаря Бернгарда Штелїнґера на три місяці вязниці.

Філософи сперечали ся над тим, їм ефект був за сильний. Що то значить, три місяці довгого арешту? Де ходить о тілько трупів! Зробило се фатум, то увільнене, зробив се зворотникар, то вязниця на найменше десять літ.

Хороший ум сказав сьміло: Панове увільнили властне себе самих. Сой банальний компроміс межи увільненєм і засудом певно не обтяжить нікому совісти.

Бернгард Штелїнґер писав в третім тиждни своєї вязниці до жінки такий лист:

„Дорога Христино! Рівночасно пишу до зелїзниці. Не хочу мати з нею нїчого до діла. З нїчим, де є колеса. Як часто почую крізь високе віконце свист зелїзниці, робить ся менї слабо. Ми винаймимо собі хлопску хату, де завсїгди. Коби я був послухав батька, було б инакше. Мусимо на ново зачинати від нужди, поцілуй дїти від мене, они на сьвіжім сельскім воздусї також будуть здоровші як при парі і диму, тай ти на половину хлопка. Чей раз буде може ліпше. Кара приходить менї вже тепер довга, але за легка. Завсїгди раз, як менї гаразд твердо, обертаю дерев'яну лавку і клякаю на острий край. Моє житє хочу мати инакшим.

Твій вірний Бернгард“.

— Параця. Такий єсть заголовок комедиї в 3 актах зі сьпівами, з під пера п. Льва Лопатиньского. Книжку сю можна дістати або у автора або у накладника п. С. Горука, площа Домбровского ч. 1. по цїнї 2 К за примірник. На почтову пересилку треба долучити 10 сот. За послїплатою не висилає ся.

— „Як почуєш в ночи“ — твір музичний Дениса Січиньского, на тенор, в супроводі фортепяна (слова І. Франка із „Зівялого листя“), появив ся накладом „Музичного видавництва станиславівского Бояна“). Ціна 60 сот. (не 30, як хибно надруковано). Дістати можна в Чернївцях, в книгарні Пардінього.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).